

# **Raport częściowy ze spotkania dialogowego o lasach o wzmocnionej funkcji społecznej**

**Data spotkania:** 1.10.2024

**Miejsce spotkania:** Bydgoszcz, Przystań Bydgoszcz

**Liczba osób uczestniczących:** 19

## **I. Agenda i przebieg spotkania**

1. Prezentacja dotycząca założeń procesu dialogowego o lasach o wzmocnionej funkcji społecznej
2. Uzgodnienie regulaminu pracy Zespołu Lokalnej Współpracy
3. Dyskusja dotycząca wartości związanych z funkcjonowaniem lasów
4. Praca w grupach dotycząca:
  - ustalenia granic obszaru który będzie lasem społecznym,
  - zasad prowadzenia prac gospodarczych w przyjętych granicach lasu.
5. Podsumowanie spotkania i poinformowanie o dalszych krokach.

Na początku spotkania przedstawione zostały założenia procesu dialogowego o lasach o wzmocnionej funkcji społecznej oraz zaproponowany został przebieg spotkania. Osoby uczestniczące w spotkaniu nie zgłosiły żadnych uwag ani pytań do tego punktu spotkania.

Następnie został zaproponowany regulamin pracy Zespołu Lokalnej Współpracy. Osoby uczestniczące w spotkaniu jednogłośnie przyjęły zasady pracy nie zgłaszając żadnych uwag ani zastrzeżeń czy propozycji zmian.

Dyskusja w grupach została podzielona na obszary terytorialne nadleśnictw: Bydgoszcz i Solec Kujawski.

## **II. Postanowienia z dyskusji**

### **1. Nadleśnictwo Bydgoszcz**

Osoby uczestniczące w dyskusji wniosły nowe propozycje do wyjściowo zaproponowanych granic lasów społecznych. Propozycje te, wskazane poniżej, spotkały się z akceptacją pozostałych osób, nie pojawiły się zdania odmienne ani kwestie sporne.

- 1) Wytyczono nowe obszary lasów o zwiększonej funkcji społecznej w okolicy j. Głębocek – zakwalifikowane oddziały leśne: 308, 309, 310, 311, 373, 247, 173, 172, 171, 105, 106, 107.

- 2) Oddziały o numerach 510, 511, 512 wyznaczyć jako las społeczny ze względu na cenne walory społeczno-kulturowe (pozostałości dawnej wsi).
- 3) Oddziały o numerach 1, 2 rozszerzyć na nieobszary lasów społecznych – do weryfikacji czy jest taka możliwość.
- 4) Oddziały 73 i 74 – planowany GPZ (główny punkt zasilania) – Pani Anna Rembowicz-Dziekiowska (MPU) zgłosiła konieczność zarezerwowania terenu pod lokalizację GPZ (głównego punktu zasilania dla południowo-wschodniej części Bydgoszczy), który jest ważnym elementem systemu energetycznego przewidywanego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bydgoszczy.
- 5) Rezerwat Dziki Ostrów – propozycja, aby teren nie był lasem społecznym, skoro podlega pod RDOŚ jako rezerwat.
- 6) Zaproponowano także, aby dla oddziałów o numerach 75-79 wypracować społeczne zasady gospodarowania np. pozwalających na zachowanie przejść przez drogę.

Propozycje nowych granic umieszczono na mapach stanowiących załącznik do raportu.

Zebrano także uwagi do zasad gospodarowania lasami:

- 1) Struga Młyńska – ustanowić ograniczenia gospodarowania – uzasadnienie: 50 m od cieków wodnych i tak nie prowadzi się wycinki.
- 2) Oddziały 20, 21 – pozostawić proponowany poziom gospodarowania, zadbać o to, aby nie prowadzić rębni pierwszych oraz unikać 3-4 hektarowych cięć zupełnych.
- 3) Trzciniec – zwrócono uwagę, aby usuwać tylko te drzewa, które są za wysokie dla samolotów i aeroklubu – jako naczelną zasadą dla tego obrębu lasu (zgodnie z Decyzją Starosty Bydgoskiego).
- 4) Ponadto wskazano, że przy dużych aglomeracjach i zwartej zabudowie, ważne jest urozmaicanie lasu z sosnowego na mieszany oraz stosowanie cięć o długim okresie odnowienia (IVD) na rzecz absolutnego unikania cięć zupełnych.
- 5) Korekta składu gatunkowego drzewostanu w kierunku unaturalnienia. Hodowla drzewostanów o naturalnym składzie gatunkowym, z uwzględnieniem skutków zmian klimatu została wskazana jako jedno z kluczowych zasad gospodarowania.

Propozycje te, wskazane powyżej, spotkały się z akceptacją pozostałych osób, nie pojawiły się zdania odmienne ani kwestie sporne.

## **2. Nadleśnictwo Solec Kujawski**

Osoby uczestniczące w dyskusji nie wniosły żadnych propozycji zmian co do wyjściowo zaproponowanych granic lasów społecznych oraz zasad gospodarowania lasami. Nie pojawiły się zdania odmienne ani kwestie sporne.

Zebrano także uwagi ogólne:

- 1) Lasy wzdłuż planowanej drogi S10 po stronie południowej nie otrzymały żadnej klasyfikacji jako lasy o wzmocnionej funkcji społecznej. Należy jednak monitorować sytuację podczas realizacji inwestycji budowy drogi i w przypadku konieczności włączyć lasy wzdłuż drogi do obszaru lasów o zwiększonej funkcji społecznej.
- 2) Należy objąć szczególną ochroną tereny w okolicy Źródlisk na Rudach, zwracając uwagę na ich znaczenie ekologiczne.
- 3) Przy pracach związanych z gospodarką leśną, zwłaszcza tam, gdzie będzie przebudowywany drzewostan, należy zadbać o tworzenie wysokiej jakości osi widokowych. W tym celu należy współpracować z urbanistami, aby kształtować drzewostan zgodnie z uzgodnieniami, zachowując jak najwyższe walory krajobrazowe.
- 4) Należy stale współpracować z lokalną społecznością oraz samorządami na etapie wdrażania założeń dotyczących lasów o zwiększonej funkcji społecznej, a także podczas ich dalszego prowadzenia w kolejnych latach.
- 5) Należy prowadzić dialog i wsłuchiwać się w oczekiwania społeczne, aby lasy o zwiększonej funkcji społecznej przynosiły oczekiwane, pozytywne rezultaty.
- 6) Samorządy lokalne powinny być zachęcane do rozmów i współpracy z instytucjami państwowymi w celu rozwijania funkcji turystycznych i krajoznawczych, w tym do wytyczania ścieżek pieszych i rowerowych.

### **III. Pozostałe głosy z dyskusji podczas spotkania**

1. Zaproponowano przyjęcie ogólnego kryterium dla wyznaczania lasów społecznych: przy gęstej zabudowie x% lasu powinno się wyznaczać jako lasy społeczne ze szczególną funkcją zachowania krajobrazu. Oznacza to prowadzenie granic lasów społecznych niekoniecznie w granicach całych oddziałów leśnych, ale zakładając wydzielenie buforów, zachowując krajobraz na styku lasu z zabudową mieszkaniową.
2. Zaproponowano, aby wokół miejscowości Łażyn rozszerzyć granice lasów społecznych, biorąc pod uwagę także lasy prywatne.
3. Dla lasów społecznych obowiązującymi zasadami gospodarowania powinny być modyfikacje oraz ograniczenia. Wyłączenia z gospodarowania powinny dotyczyć jedynie terenów rezerwatów.

4. Przy dużych aglomeracjach i zwartej zabudowie, ważne jest urozmaicenie składu gatunkowego lasów, stosowanie cięć o długim okresie odnowienia (IVD) oraz unikanie cięć zupełnych.
5. W gospodarowaniu lasami społecznymi kluczowa jest zasada korekty składu gatunkowego drzewostanu w kierunku unaturalnienia oraz hodowla drzewostanów o naturalnym składzie gatunkowym, z uwzględnieniem skutków zmian klimatu (M2).
6. Dla przemysłu drzewnego większym problemem są moratoria dla terenów leśnych, lasy społeczne to właściwie niewielkie fragmenty lasów.
7. W dalszej kolejności prac nad lasami społecznymi należy wypracować zasady dbania o czystość i bezpieczeństwo lasów. Wśród propozycji pojawiły się: tworzenie społecznych straży leśnych współpracujących z leśnikami, kontynuowanie wspólnych patroli straży leśnej i policji, wprowadzenie centralnego telefonu alarmowego do straży leśnej.
8. W trakcie spotkania osoby uczestniczące podkreśliły, że pojawiają się konflikty między dużymi liniowymi inwestycjami, a terenami przyszłych lasów społecznych (przykładem może być budowa nowej linii drogi S10). Nie ma w takich sytuacjach jasnych zasad co do podejmowania decyzji i gospodarowania terenami lasów. Ministerstwo powinno zająć stanowisko co do takich spornych terenów, zaproponować zasady rozstrzygania sporów i przyjąć ogólne zasady planowania inwestycji. Pojawił się postulat, aby usankcjonować wagę lasów o wzmocnionej funkcji społecznej, aby były one chronione przed inwestycjami infrastrukturalnymi np.: obwodnice, drogi, inne. W ten sposób możliwe będzie podtrzymanie wagi ustaleń prowadzonych w obecnym procesie o lasach społecznych.
9. Po wyznaczeniu i utworzeniu lasów o wzmocnionej funkcji społecznej potrzebne będzie dobre komunikowanie tego faktu do społeczności lokalnej z wyjaśnieniem przyjętych zasad gospodarki leśnej.
10. Lucjan Rutkowski (Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorsko-Kujawski) - Należy objąć szczególną ochroną tereny leśne w okolicy źródlisk na Rudach.
11. Bydgoskie Forum Ekologiczne: ewentualne ograniczenia pozyskania drewna na powierzchni lasów o podwyższonej funkcji społecznej nie były przenoszone na inne tereny leśne oraz aby strona rządowa i samorządowa wypracowały zasady pomocy finansowej dla nadleśnictw, w których utworzono "Lasy Społeczne" na powierzchni powyżej 10 % ich powierzchni leśnej.

#### **IV. Załączniki do raportu**

1. Skan listy obecności.
2. Mapy nadleśnictw z wyjściowymi granicami lasów społecznych i poziomami gospodarowania lasów.

3. Skan mapy ze spotkania warsztatowego.
4. Mapy nadleśnictw z naniesionymi zmianami granic lasów społecznych i poziomami gospodarowania lasów.